

vendigt. Ser De, mine Herrer, dette bestandig at overholde Grundloven, men kun stadig gaa udenfor de i Grundloven forudsatte Muligheder, altsaa udenfor Mulighedernes Grændse, paa Grundlovsbruddets Bane, naar vedkommende offentlig Mening finder, at nu er det nødvendigt ligeoverfor den Opgave at bekæmpe Folkethinget, det er Forsætningen, det er den Forsætningsstilstand, man raader Regjeringen at indføre her i Landet under de nuværende Forhold. Det er den Stilling, man byder dette Ting. Just paa den 26de Juli, huft paa de Tusinder af danske Mænd, der stode omkring Valgtribunen, huft, hvad baade de og deres Fædre have lidt for deres Fædreland og ere villige til at lide for Fædrelandet og Friheden, huft, hvad vi skyldte dem. Og dette byder man os indenfor vore gamle Volde i Kjøbenhavn; dette byder man os, Folkets Repræsentanter, at høre paa. Den lovgivende Forsamling er egentlig kun en Del, det vil sige Landstinget og saa Noget, der hedder Folkethingets Svire, — hvad det er, ved jeg ikke —, nogle spredte Medlemmer; det er Opgaven at føre Styret med dette, og naar da Folkethinget ikke vil lytte Parolen, ikke vil bøje sig for et saadant Regimente, skal Regjeringen ganske volig gaa udenfor Grundloven, ja selv udenfor de i den forudsatte Muligheder, udenfor Mulighedernes Grændse, byde Grundloven, regjere og styre mod det christianske Folkething, indtil det falder tilføie og giver efter, saa kan det begynde at blive taget til Naade igjen, rent formelt. Saadant et Folk ønsker man, det danske Folk skulde være. Dersom man blev budt den Stilling og kom tilbage fra det Sværv, man havde modtaget, dersom man lod sig byde af en Klasse her denne Stilling, skulde man saa tro, at der eksisterede et Folk, som ikke besværgede sine Repræsentanter bort paa anden Maade, naar de kom tilbage til det. I den Grad udfordrende er det Sprog, man fører imod os, og det er en saadan Opfordring til Regjeringen mod vor Forsætning og mod vor Frihed, man ustraffet kan fremsætte. Jeg giver det Udtryk, mine Herrer. Havde det staaet i et eller andet ringere eller ubetydeligt Blad, vilde jeg ikke have nedladt mig til at omtale det. Det har allerede nu kostet mig Overvindelse at neblade mig til at omtale det, men jeg har troet at burde tage det med her til Bestemmelsen af den politiske Stilling, der eksisterer, og som den høitærede Minister desværre ved sit Forhold — jeg skal ikke gaa længere tilbage end til Bevillingslovene ifjor og iaar — har givet Opmuntring og nu, som sagt, har undladt at vise tilbage fra sig. Hvad ville de Herrer naae ved at føre et saadant Sprog herinde? Hørte de ærede Medlemmer ikke det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen) holde det lange Foredrag, et Foredrag, som gik ud paa, at det var den ligegyldigste Ting af Verden, hvad vi mente om Bevillinger eller ikke Bevillinger;

Regjeringen havde eengang gjort det saadan, og det var jo prægtigt. Altsaa, Sligt byder man os herinde og enkeltvis udenfor, men jeg siger, lad os ikke lade os Sligt byde uden Protest, lad os lade baade dem, der skrive saaledes her og der og tale saaledes her og der, vide, at her eksisterer et Folkething, der hævder Forsætningen i dens gamle Forskæelse, og det faar man ikke af Veien, det faar Ingen af Veien, selv om de grundlovbrydende Raadgivere afløste det nuværende Ministerium, uden ved sykket Magt, og da kom nok Hjælpen paa anden Maade. Det er Stillingen, mine Herrer, saaledes forholder det sig, saaledes vil det desværre udvilde sig, og Ministeriet har ikke været om nok til at tænke paa, at saaledes vil det desværre udvilde sig til Skade for Samfundet, til yderste Fortræd i mangfoldige Retninger for vort Land under dette Ministerium, der egentlig fint og omhyggeligt fremfor alle skulde give det lovlige Exempel og ialtfald ikke udføre Gjerninger, som det veed, at over Halvdelen af det Folk, som det regjere over, betragter som Grundlovsbrud. — Et Ministerium maatte sige sig selv, at selv om det var overbevist om, at dette eller hint Skridt var formelt lovligt, burde det overveie: Vilket Indtryk vil det gjøre paa Retsbeviistheden og paa den moralske Følelse hos det Folk, vi regjere, hvilken Fortræd vil ikke deraf udvilde sig, en Fortræd, som kan føre videre og videre og kan føre til, som vi nu høre, at de Loneangivende i Danmarks Hovedstadsblade raade en Regjering til at gaa udenfor Grundloven, ganske som om der ingen Ting var iveien, ganske som om det dreiede sig om at gaa udenfor Salen her og tage sig en Cigar og et Glas Vin, saa ligesom naturligt var det at gaa udenfor Grundloven eller endog „udenfor de i Grundloven forudsatte Muligheder“, naar Folkethinget ikke behagede at gjøre, hvad Ministeriet vilde. De specielle Forslag og navnlig de mange kuriøse specielle Bemærkninger, som f. Ex. det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen) fremsatte, skal jeg ikke indlade mig paa. Det er mig saa komplet ligegyldigt under den nuværende Situation, og desuden er det ogsaa Ordførerens Sag. Jeg har fra mit personlige Standpunkt villet fremsætte disse Bemærkninger. Jeg siger, at denne Tilstand er haard for Enhver, der har en levende Følelse af, at Grundloven er krænket ved den nuværende Tilstand, og under saadanne Forhold er det for os en naturlig Nødvendighed at vi give denne Følelse Luft paa det Sted, hvor vi ere pligtige til at forsvare vor Forsætning og vor Frihed.

Ordføreren (Lauber): Ja, jeg kan jo i Meget henholde mig til, hvad den sidste ærede Læser udtalte. Jeg skal kun kortelig fremhæve, at, hvad det her dreier sig om, er, hvorvidt vi skulle godkjende for det Første, at der i Finantsaaret 1880—81 er taget 2 Mill. Kr. uden Be-